

Uitgangspunten voor de doorontwikkeling van het dorpsontwikkelingsproces in de gemeente Stein 2015-2020

Steller: Emilie Klinkers, MRB

Versie: 13 mei 2015, definitief concept

Status document: ter vaststelling in het College van 19 mei 2015, ter bespreking in de raadscommissie Sociaal Domein van 10 juni 2015 en ter vaststelling in de Raad van 25 juni 2015.

1. Inleiding

Aanleiding

Gemeente Stein heeft in 2012 een nieuwe manier van werken geïntroduceerd, namelijk die van het dorpsgericht werken via het dorpsontwikkelingsproces (de DOPsgewijze aanpak). Bij die aanpak staat het dorp centraal: inwoners gaan in dialoog met elkaar over de huidige situatie en de toekomst van het dorp en ze bepalen samen wat er op de agenda komt van het DOP. Inwoners werken aan oplossingen die ze zelf, of samen met andere partijen, bedenken. De gemeente participeert, adviseert en faciliteert het proces.

Achtergrond: aanleiding DOPs

In het coalitieprogramma 2006-2010 heeft het college de ambitie uitgesproken om te komen tot een integraal en gebiedsgericht leefbaarheidsbeleid. Enkele uitgangspunten zijn verwoord in de Kadernota Leefbaarheid 2008 die via een interactief proces tot stand is gekomen. Als input voor de kadernota is in 2007 een leefbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Hieruit werd geconcludeerd dat men tevreden was met de woon- en leefomgeving, maar dat er wel extra aandacht nodig is voor 'de sociale pijler'; communicatie en participatie tussen jong en oud en met en tussen professionele partners, waaronder de gemeente. DOP's zijn vervolgens in 2011 als methode ingezet, waarbij is begonnen met Meers - het dorp met het kleinste aantal inwoners - met als idee dat dit dorp wellicht eerder in een kwetsbare positie zou komen gelet op bevolgingskrimp, vergrijzing en het wegtrekken van voorzieningen. De dorpsdialoog die hieruit ontstond heeft geleid tot inzicht in de lokale vraagstukken nu en naar de toekomst. Inzicht in mogelijke oplossingen en

De gemeente werkt op die manier aan integrale dienstverlening dicht(er)bij de leefwereld van de inwoners en gaat daarbij uit van de kracht (de wil, kennis en kunde) uit de samenleving. Dit vinden we als gemeente belangrijk omdat onze diensten in het teken staan van onze inwoners en we graag willen dat inwoners zich inzetten voor het dorp. Om die reden is dit ook een van de uitgangspunten van recent vastgesteld beleid zoals de nieuwe Wmo en de Ruimtelijke Structuurvisie. Maar wat betekent die werkwijze eigenlijk? In de basis betekent het dat we aansluiting zoeken bij wat inwoners belangrijk vinden en waar ze zich voor willen inzetten, nu en in de toekomst. De DOPsgewijze aanpak helpt ons daarbij.

Stand van zaken tot 2015

We zijn 'low profile' begonnen met de DOPsgewijze aanpak, met een pilot DOP voor het kleinste dorp Meers. Dit proces is in 2013 geëvalueerd en heeft geleid tot positieve bevindingen, zowel wat betreft de procesresultaten als de zaken die in het dorp zijn gerealiseerd. Tegelijk was het een leerproces voor zowel de gemeente als voor de betrokken inwoners. Dan gaat het om de manier hoe we als inwoners en gemeente tegen vraagstukken aankijken en om welke oplossingen deze vragen, welke houding, communicatie en inzet deze aanpak vraagt en wat we daarin van elkaar kunnen verwachten (bijv. ruimte laten aan inwoners, actief en open communiceren, initiatieven serieus nemen). Voor het totaaloverzicht van de evaluatiebevindingen verwijzen we naar bijlage 1.

Gelet op de positieve evaluatiebevindingen is de DOPsgewijze aanpak in 2014 verbreed over de hele gemeente. In onderstaand kader geven we aan welke stappen vervolgens zijn gezet. Daarnaast zijn we aan de slag gegaan met een interactief proces om te komen tot duidelijke uitgangspunten voor de aanpak.

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

Verbreiding DOPsgewijze aanpak: wat houdt dat in?

1. Begin 2014 zijn er in alle vijf dorpen dorpsgesprekken gevoerd waaruit een Eigenkrachtvisie is ontstaan;
2. In verschillende andere beleidsvisies uit 2014 is de DOPsgewijze aanpak verankerd;
3. 5 dorpscontactpersonen vanuit de beleidsafdeling (cluster maatschappij) zijn aan de slag gegaan;
4. In ieder dorp is minstens 1 werkgroep actief n.a.v. de introductie van de DOPsgewijze aanpak;
5. Er is extra budget vrijgemaakt om het DOP per dorp te faciliteren en innovatieve projecten van onderop in 2014 tot 2018 te financieren;
6. De Wmo-consulenten en de welzijnswerkers zijn in 2014 naar dorpen ingedeeld om zo kennis en contacten per dorp op te bouwen en vraaggericht te kunnen samenwerken.

Positief aan deze vervolgstappen is dat door de verbreiding van de aanpak er meer interne mensen betrokken zijn die elkaar kunnen informeren en helpen. Daarnaast is het van belang om te werken aan een algemene aanpak voor alle dorpen, al blijft de werkwijze tegelijk lokaal maatwerk omdat de dorpen verschillen. Ook zien we ontwikkeling binnen het beleidsteam en het welzijnswerk die nu meer dorpsgericht en integraal denken en werken. Vanuit de gemeente in het algemeen mag dit nog groeien.

Waarom uitgangspunten?

Zoals aangegeven kwamen er uit de evaluatie van DOP Meers enkele punten naar voren die vragen om doorvertaling naar een duidelijk kader met uitgangspunten waarmee we als gemeente duidelijk maken: zo willen wij werken, hier gaan we op inzetten!

Want de 'low profile' benadering werkt prima om te starten met een pilot, maar als het gaat om een meer omvangrijke aanpak die de hele gemeente betreft, is het van belang om als gemeente duidelijk te hebben wat het doel en de ontwikkelingsrichting is, waar de aanpak wel en niet over gaat en waar je in de toekomst als organisatie aan gaat werken om de aanpak te verbeteren. Dit geldt overigens niet enkel voor de gemeente, maar zeker ook voor de inwoners en samenwerkingspartijen in het dorp.

Interactief proces

Om tot gedeelde uitgangspunten te komen zijn we in januari 2015 gestart met een interactief proces. Zowel het College van B&W, het managementteam als de raads- en raadscommissieleden hebben zich uitgesproken over wat zij willen bereiken met de DOPsgewijze aanpak, wat er voor nodig is om de aanpak tot een succes te maken en welke rol en inzet dat van hen vraagt. Ook is er met de vijf dorpscontactpersonen van de beleidsafdeling gesproken over hun rol en wat dit betekent qua capaciteit en competenties.

De concept uitgangspunten zijn besproken met inwoners (al dan niet actief in een DOP werkgroep) de Participatieraad en de Steinse Jongeren Adviesraad. Na vaststelling van dit document in B&W (19 mei 2015) en de raad (25 juni 2015) zullen ook de (zorg)partijen die aan het Sociaal Team deelnemen, de woningcorporaties, het welzijnswerk en de politie worden geïnformeerd over de aanpak.

Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk gaan we in op de uitgangspunten die uit het interactieve proces zijn gekomen en de stappen die we als gemeente zetten om de uitgangspunten waar te maken. Hoofdstuk 3 bevat een planning waarin de stappen zijn vertaald naar acties en termijnen. In bijlage 1 is de procesevaluatie van DOP Meers 2013 terug te vinden.

2. Doel en uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

In dit hoofdstuk gaan we in op het doel van de DOPsgewijze aanpak en de uitgangspunten die daarbij horen. Dan hebben we het over de uitgangspunten die voor de hele gemeentelijke organisatie gelden. We bepalen daarmee de ontwikkelingsrichting en de manier waarop we dat willen bereiken. Ook wordt ingegaan op de middelen die we (willen) inzetten voor de doorontwikkeling van de aanpak.

2.1 Doel

Met de DOPsgewijze aanpak beogen we dat dorpen sociaal en vitaal blijven door het bevorderen van betrokkenheid en participatie. Inwoners nemen daarbij initiatieven die passen bij hun omgeving en behoeften, gericht op de toekomst. Inwoners spelen een cruciale rol in de gemeenschapsontwikkeling. De gemeente en andere maatschappelijke en commerciële partijen zijn samenwerkingspartners om dit doel te bereiken en dorpen te faciliteren bij hun initiatieven. Dit vraagt om een gemeente die openstaat voor dit proces; een gemeente die van buiten naar binnen denkt en daarnaar handelt.

De DOPsgewijze aanpak is een middel, geen doel op zich

De aanpak is een middel om het beschreven doel te bereiken, om eigen kracht in de dorpen te stimuleren en om initiatieven met elkaar te verbinden. Los van deze aanpak zijn er veel andere activiteiten in het dorp die worden georganiseerd door verenigingen en professionals, waaronder de gemeente. Het is een utopie en onwerkbaar om alles aan het DOP te verbinden. Wel kunnen via de DOPsgewijze aanpak combinaties worden gemaakt die elkaar versterken omdat er vanuit een gezamenlijk dorpsbelang wordt geredeneerd.

2.2 Uitgangspunten voor doorontwikkeling

Focus: waar gaan we ons op richten?

- 1. De dorpsgemeenschappen zijn de basis voor ons werk; we spelen in op de vraagstukken die er leven en initiatieven die eruit voortkomen.**
We communiceren met dorpen over waar we aan willen werken en laten ruimte voor wat inwoners vinden dat nodig is. Een combinatie van expertise vanuit de vakafdelingen en de kennis en kunde vanuit de dorpen zal leiden tot optimale resultaten met draagvlak.
- 2. We kijken naar de dorpen als geheel, niet enkel vanuit sectorale invalshoek.**
Inwoners bekijken hun dorp vanuit meerdere opzichten: integraal, vanuit de leefwereld, en refererend vanuit de levensfase waarin ze zich bevinden. De gemeente bekijkt dorpen nu vooral vanuit het systeem: de afdelingen met ieder hun taken. De gemeente gaat werken aan een gebiedsgerichte focus waarbij integratie van thema's plaatsvindt.
- 3. Bij de DOPsgewijze aanpak staat de eigen kracht centraal.**
Inwoners worden in hun kracht gezet door aan de slag te gaan met wat zij belangrijk vinden voor hun dorp. Zij zelf bepalen hoe zij de DOPsgewijze aanpak in hun dorp organiseren. Bij de activiteiten die uit de dorpsgesprekken komen hebben inwoners de lead. De gemeente ondersteunt waar nodig en brengt informatie in die relevant is.
- 4. De vraagstukken vanuit dorpen mogen overal over gaan.**
Het is van belang om ideeën van inwoners serieus te nemen, ook al levert dat soms frictie op met de planning die we als gemeente hebben. We kunnen niet inwoners een gespreksverbod op gaan leggen op bepaalde thema's, alleen omdat we het lastig vinden om onze inzet aan te passen aan de behoefte van het dorp. Wel kunnen we aangeven wat we wel en wat we niet kunnen als gemeente en aan welke wettelijke verplichtingen we gehouden zijn (denk aan de veiligheid van speelvoorzieningen), en we kunnen meedenken in mogelijke alternatieven. Van belang is om hierover tijdig met inwoners te communiceren.

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

5. Iedereen die initiatieven aandraagt wordt serieus genomen, wel wordt verwacht dat er draagvlak is voor deze initiatieven.

We bereiken lang niet alle inwoners met de DOPsgewijze aanpak. De ervaring is dat we met kleinere groepen binnen de dorpen bezig zijn, zeker bij de start. Het uitgangspunt bij de start van de aanpak was: 'wie komen/meedoen, zijn de goede mensen'. Dit principe geldt nog steeds. De ervaring is ook dat initiatieven van werkgroepen een grotere groep inwoners bereikt; we zien een toename van het aantal betrokken en actieve inwoners. En dat is natuurlijk ook de bedoeling. Het is van belang dat de initiatieven van werkgroepen op draagvlak van het dorp kunnen rekenen, of in ieder geval vanuit het merendeel van de inwoners die hier direct gevolgen van ervaart. Hier moeten we als gemeente op sturen zodra dit niet als vanzelf gebeurt. Het DOP gaat niet om solo-acties en enkel opkomen voor je eigen belang. Het DOP is een gemeenschappelijk proces, juist hierin zit de kracht van de aanpak. Het gaat om openbare initiatieven in het algemeen dorpsbelang.

Werkwijze: wat betekent die focus voor onze houding en handelen?

6. We stimuleren de eigen kracht en initiatieven van inwoners.

We zijn als gemeente op zoek naar nieuwe samenwerkingsvormen en verhoudingen waarbij we van inwoners meer verantwoordelijkheid voor hun eigen situatie en omgeving verwachten. Dit is voor iedereen wettelijk: voor inwoners, de gemeente en het maatschappelijk middenveld. Inzet van eigen kracht en initiatieven van onderop stimuleer je niet door op voorhand te zeggen dat je geen tijd en budget hebt om dit proces te begeleiden. We gaan ons systeem, onze houding en handelen dan ook hierop aanpassen. Dat betekent dat we flexibiliteit gaan inbouwen in capaciteit, budgetten en planning. En dat we gaan werven op en werken aan verdere ontwikkeling van de competenties - pro-actief, open houding en communicatie, mee- en out of the box denken - die het proces vraagt.

7. Communicatie van twee kanten.

Via de aanpak wisselen inwoners enerzijds informatie en ideeën uit onder elkaar en met de gemeente. De gemeente maakt vanuit de hele organisatie gebruik van deze netwerken en houdt bij het opstellen en uitvoeren van beleid, projecten en programma's rekening met de informatie uit deze netwerken.

Anderzijds worden inwoners door de dorpscontactpersoon geïnformeerd over relevante ontwikkelingen in hun dorp. Ook kunnen inwoners via de dorpscontactpersoon in contact komen met ambtenaren en andere instanties. De rol van de dorpscontactpersonen is essentieel voor het slagen van de aanpak. Deze mensen zijn nieuwsgierig zonder vooroordelen, handelen pro-actief en voelen aan wanneer ze zaken moeten afstemmen. Als een verbinder stimuleren ze samenwerking, houden ze voeling met het proces in de dorpen, zetten ze vragen uit binnen de organisatie en koppelen ze antwoorden terug aan de dorpen.

8. Inwoners informeren de gemeente in een vroeg stadium over initiatieven.

Via de dorpscontactpersoon informeren inwoners de gemeente over (hun) initiatieven in het dorp. Op die manier kunnen we er tijdig op inspelen als er iets van ons wordt verwacht. De dorpscontactpersoon zorgt ervoor dat binnen de gemeente afstemming over en kwalificering van het initiatief plaatsvindt. Als er van de gemeente een actieve rol wordt verwacht, zullen we moeten nagaan of wij dit een gewenst initiatief vinden en zo ja, hoe we dit kunnen faciliteren. De dorpscontactpersoon zorgt ervoor dat er duidelijkheid is over rollen en verantwoordelijkheden en koppelt de bevindingen terug aan het dorp.

9. De gemeente is duidelijk over haar verantwoordelijkheden en regierol.

Niet alles kan aan inwoners worden overgelaten. De gemeente heeft verantwoordelijkheden (lees: wettelijke taken) en eigen voornemens (lees: programmabegroting) en voert daarom allerlei taken uit. Soms is het niet duidelijk wie eigenaar van een probleem is en zit een vraag op de grens van het publieke en private domein. Voor inwoners moet duidelijk zijn wanneer de gemeente de regie neemt en waarom. De werkzaamheden vanuit die regierol en de DOPsgewijze aanpak dienen hand in hand te gaan. Vandaar dat de commu-

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

nicatie in twee richtingen en een spilfunctie van de dorpscontactpersoon essentieel is voor een goed verloop van dit proces.

10. We houden rekening met de identiteit van de dorpen en de verschillen ertussen.

Ieder dorp heeft zijn eigen identiteit en vraagstukken. De DOPsgewijze aanpak is daarom in ieder dorp anders qua structuur, thematiek en acties. Het is van belang om ruimte te laten voor die verschillen en om hier rekening mee te houden in onze dienstverlening. Dat betekent ook dat de gemeentelijke inzet (zowel ambtelijke capaciteit als financiën) verschillend kan zijn.

11. De DOPsgewijze aanpak is een organisch en apolitek proces op basis van vertrouwen.

Het gaat hier om de doorontwikkeling van een nieuwe werkwijze waarbij we inspelen op de behoeften, initiatieven en inzet vanuit dorpen. Dit vraagt om een proces dat tijd en vertrouwen krijgt en niet van te voren is dichtgeremd met SMART-doelen, randvoorwaarden en beleidsregels. Inwoners moeten die ruimte krijgen, de dorpscontactpersonen en andere collega's binnen de gemeente moeten in de gelegenheid worden gesteld om hierop in te spelen en meer samen te gaan werken. Je moet kunnen groeien in je rol. Vertrouwen betekent ook dat we ergens voor staan. In dit proces staat de dorpsagenda centraal, niet de politieke agenda. Raadsleden hebben een stimulerende rol en kunnen meedenken met werkgroepen uit de dorpen, maar participeren bij voorkeur niet in het DOP. Bestuurders communiceren open en transparant richting inwoners en ambtenaren, ze staan achter de DOPsgewijze aanpak en dragen dit ook intern en extern uit. Ook van ambtenaren en inwoners verwachten we openheid zodat het proces vertrouwen krijgt.

12. Doen! En leren van elkaar.

Dit proces is niet gebaat bij een lange discussie over het hoe en waarom. Die discussie hebben we met het vaststellen van deze uitgangspunten voor de werkwijze gehad. Het is nu een kwestie van doen, ervaren, het er met elkaar over hebben, leren en aanpassen. Dit geldt voor de hele organisatie, maar met name voor diegene die direct met de aanpak bezig zijn. Ook willen we leren van andere gemeenten binnen en buiten de regio die met vergelijkbare processen bezig zijn. Daarnaast houden we contact met onze stakeholders die in de wijk actief zijn zoals het welzijnswerk, woningcorporaties, politie en zorgorganisaties: wat ervaren zij? Welke aandachtspunten zijn er? Van belang is om te beseffen dat iets mag mislukken, zolang je maar van je fouten leert.

Middelen: wat betekent de werkwijze voor de middelen die we moeten inzetten?

13. Sturing vanuit bestuur en management, betrokkenheid vanuit de raad.

Deze aanpak moet gedragen worden door een bestuur en management dat hierachter staat en meehelpt het proces verder te ontwikkelen, anders gaat het niet lukken. Sturing betekent niet dat wordt bepaald wat wel en niet des DOPs is, maar dat er duidelijk wordt gestuurd op het uitvoeren van de in dit hoofdstuk beschreven maatregelen die nodig zijn om de DOPsgewijze aanpak te laten slagen. Met het vaststellen van deze uitgangspunten geeft de raad deze opdracht aan het College en het management. Binnen het College is er een verantwoordelijk wethouder voor de DOPsgewijze aanpak (proces). Wat betreft de inhoudelijke afstemming, is het van belang dat de dorpscontactpersoon tijdig met de betreffende verantwoordelijk wethouder op dat thema schakelt.

14. De DOPsgewijze aanpak is een van de principes in het concernplan en de afdelingsplannen.

Om dorpsgericht te kunnen werken en flexibel te kunnen inspelen op vragen en initiatieven vanuit dorpen gaan we opnieuw naar taken en planningen kijken. In september 2015 wordt een concernplan voor de gemeente Stein opgesteld gevolgd door afdelingsplannen in december 2015. De thema's en initiatieven vanuit de DOPsgewijze aanpak en de ontwikkeling van de werkwijze worden in deze plannen meegenomen.

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

15. 400 uur op jaarbasis per dorpscontactpersoon wordt structureel vrijgemaakt binnen de gemeentelijke organisatie. Voor de coördinatie van de DOPsgewijze aanpak 600 uur.

Binnen de afdelingen is er procestijd voor interactie met en begeleiding van inwoners. De dorpscontactpersonen hebben een cruciale rol in dit proces. We werken in 2015 aan de profieluitwerking en de juiste facilitering van deze personen. We gaan ervan uit dat 400 uur (ca. 1 dag per week) in beginsel voldoende is om deze taak uit te voeren.

Tot op heden was ongeveer de helft van de hierboven beschreven tijd beschikbaar. Dit is opgevangen binnen de bestaande formatie. Om te komen tot volwaardige invulling is het noodzakelijk om hiervoor de ruimte te creëren. We brengen de financiële gevolgen in beeld samen met P&O en financiën en voeren deze op in de Kadernota en de Programma-begroting 2016. Daarbij kijken we organisatiebreed.

Op dit moment zijn er vijf dorpscontactpersonen, allen binnen het cluster maatschappij van de beleidsafdeling. Bij het beschikbaar komen van de benodigde capaciteitsruimte zal een herijking plaatsvinden. Hierbij wordt gekeken naar benodigde competenties en inzet vanuit andere afdelingen zodat de DOPsgewijze aanpak in de organisatie wordt geborgd. De coördinatie van de aanpak wordt opgepakt door een van de dorpscontactpersonen. De coördinator heeft het totaaloverzicht en is intern en extern het aanspreekpunt voor de aanpak. De coördinator zorgt voor de interne en externe profilering en de facilitering van de aanpak. De dorpscontactpersonen leveren informatie aan de coördinator zodat deze op de hoogte is van de voortgang.

Goede onderlinge afstemming met inwoners en tussen ambtenaren vraagt tijd. Tijd die nu niet altijd beschikbaar is. Collega ambtenaren dienen in hun jaarplanning rekening te houden met procestijd voor afstemming en begeleiding.

16. Dorpsgericht overleg tussen ambtenaren.

Naast de dorpscontactpersonen van MRB, werken ook de Wmo-consulenten dorpsgericht. We willen dat ambtenaren van andere afdelingen aansluiten, denk aan de senior medewerkers en/of diegene die vaak te maken hebben met inwoners en burgerinitiatieven. We zullen hierover met andere afdelingen in gesprek gaan: hoe informeren we elkaar en hoe organiseren we het dorpsgericht overleg?

17. Training ambtenaren in denken en –handelen vanuit dorpsgemeenschappen.

Wat betekent deze werkwijze nu precies voor je houding en handelen als ambtenaar? We kunnen wel aangeven dat je moet denken vanuit de dorpen en hiernaar handelen, maar hoe doe je dat nu in de praktijk? Naast dat we het principe ‘learning by doing’ aanhouden, willen we ook mensen hierin trainen. Training kan wellicht incompany georganiseerd worden in combinatie met werkbezoeken aan bijv. andere gemeenten.

18. Ondersteuning vanuit welzijnswerk.

Het welzijnswerk van Partners in Welzijn (PIW) heeft een belangrijke rol in deze aanpak, dit blijkt uit de evaluatie van DOP Meers, maar juist ook nu bij de verbreding van de aanpak. Zij signaleren en kunnen een verbindende schakel in de dorpen zijn. Zeker bij de opstart van het proces en waar nog wat extra ondersteuning nodig is.

Het welzijnswerk is in het dorp actief en herkenbaar, is een motor in het proces en geeft nieuwe ideeën en inzichten mee aan zowel inwoners, ambtenaren en andere betrokken professionals. Zij bekijken de dorpen vanuit de draagkracht en de draaglast en brengen die twee kanten, waar mogelijk, in verbinding met elkaar. De dorpsgerichte inzet van het welzijnswerk draagt eraan bij dat de welzijnswerkers meer integraal en vanuit het dorp denken en werken en goed kunnen inspelen op de behoefte vanuit het dorp. Dit kan ook betekenen dat dorpen beperkt of geen behoefte hebben aan professionele gemeenschaps-ondersteuning. Van belang is de dorpsgerichte werkwijze verder te finetunen en te bekijken in hoeverre de gevraagde competenties van welzijnswerkers voldoende tot uiting komen. Dit nemen we mee bij de nieuwe opdracht voor het welzijnswerk 2016.

19. Ervaringen uit de praktijk delen en na een jaar de uitgangspunten evalueren

We zullen periodiek het bestuur informeren over de voortgang van het proces in de dorpen, zij hebben de behoefte aan overzicht. 2x per jaar rapporteren we aan de raad over de voortgang van de DOPsgewijze aanpak; in juni en december. Naast een schriftelijke

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

rapportage is het van belang om ervaringen met elkaar te delen in een jaarlijkse sessie tussen ambtenaren, college en inwoners die actief zijn binnen de DOPsgewijze aanpak. Raadsleden worden uitgenodigd om deze sessie bij te wonen. Dat is ook het moment om te bepalen hoe ver we zijn met de uitvoer van de aanpak en of de uitgangspunten nog de juiste zijn.

20. Communicatie via nieuw logo en vaste pagina op gemeentewebsite

Een beeldmerk is van belang voor eenduidige communicatie vanuit de gemeente over deze aanpak. Het gaat om duiding van het gemeentelijk proces en om de samenhang tussen de 5 dorpen aan te geven. In het nieuw ontworpen logo (zie voorblad van deze notitie) staan de 5 dorpen centraal. In alle gemeentelijke communicatie over de DOPsgewijze aanpak komt het logo terug. Op de gemeentesite wordt op een aantrekkelijke manier gecommuniceerd over de stand van zaken in de dorpen en het interne proces dat we doorlopen. Alles wat te maken heeft met deze aanpak is hier te vinden. Dit is niet in plaats van de logo's die ontstaan zijn vanuit de dorpen, die worden uiteraard meegenomen in de communicatie-uitingen.

21. Structureel dorpsbudget en pilotbudget Eigen kracht beschikbaar

Voor het faciliteren van de DOPsgewijze aanpak is in 2015 per dorp 5.000 euro beschikbaar (25.000 euro). Dan gaat het om het faciliteren van bijeenkomsten en kleinere initiatieven ontstaand vanuit de DOPsgewijze aanpak die op draagvlak in het dorp kunnen rekenen.

Inwoners zelf bepalen in samenspraak met elkaar hoe ze dit bedrag uitgeven. Er is in beginsel gekozen voor een standaard bedrag per dorp om op gang te komen. In de sessie met de inwoners is de suggestie gedaan om uit te gaan van een basisbedrag per dorp en vervolgens een bedrag naar rato van het aantal inwoners. Deze suggestie nemen we mee bij de doorontwikkeling van de aanpak. Daarbij gaan we ook na hoe we het dorpsbudget kunnen uitbouwen.

Naast het dorpsbudget, is er voor de periode 2015-2018 50.000 euro per jaar gereserveerd voor vernieuwende initiatieven die vanuit de eigen kracht van inwoners zijn opgezet. De zgn. Pilotprojecten Eigen Kracht worden voor 1 jaar gefinancierd en getoetst aan criteria als: sprake van eigen inzet en draagvlak in het dorp, innovatief, plan van aanpak. De criteria zijn op de website van de gemeente Stein te vinden en zijn onder de aandacht gebracht van alle inwoners en de DOP-werkgroepen. De voortgang van de pilot's wordt meegenomen in de voortgangsrapportage over de DOPsgewijze aanpak.

Rol van pilots Eigen Kracht

In 2014 had de raad 150.000 euro vrijgemaakt om innovaties ontstaan vanuit de eigen kracht en gericht op het sociale domein, te faciliteren. Alle inwoners en verenigingen uit de gemeente en professionals konden hierop inschrijven. Bewust hebben we geen budgetplafond ingesteld omdat we wilden uitgaan van de behoefte vanuit de samenleving en de kracht van het concept. Hieruit zijn 4 pilots ontstaan die hebben geleid tot nieuwe voorzieningen, methoden en samenwerkingsverbanden waarbij we zorg en ondersteuning lokaal organiseren met betrokkenheid van inwoners, instellingen, en ondernemers. Maar ook is duidelijk geworden wat we niet willen. Door tijdelijke financiering vanuit een groter budget kunnen grotere projecten worden gestimuleerd en kan worden geëxperimenteerd.

Dit zijn de uitgangspunten en de manier waarop we die willen omzetten naar acties.

Om een gevoel te krijgen wat wanneer kan worden opgepakt is er in het volgende hoofdstuk een planningsvoorstel opgenomen. Hierin zijn de uitgangspunten gericht op de 'middelen' die we willen inzetten, verwerkt.

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

3. Planning

Redenerend vanuit de benodigde middelen, is in onderstaand schema aangegeven wat we willen oppakken en wanneer. Van belang is om te beseffen dat we niet alles tegelijk kunnen en zaken met elkaar samenhangen, ook gelet op het organisatietransformatieproces.

Daarom houden we in deze uitgangspuntennotitie een termijn aan van 2015-2020.

NB. Als we het in onderstaand schema hebben over de coördinator dan bedoelen we de coördinator van de DOPsgewijze aanpak. Met DCP bedoelen we dorpscontactpersonen.

Middelen	Actie(s)	Wie	Termijn
Sturing vanuit bestuur en management	<ul style="list-style-type: none"> - DOPsgewijze aanpak op de agenda v.w.b. organisatieontwikkeling, wordt afgestemd in PHO 	<ul style="list-style-type: none"> - MT i.s.m. coördinator 	<ul style="list-style-type: none"> - Maandelijks
De DOPsgewijze aanpak is een van de principes in het concernplan en de afdelingsplannen.	<ul style="list-style-type: none"> - Opstellen concernplan en werkplan per afdeling rekening houdend met de DOPsgewijze aanpak 	<ul style="list-style-type: none"> - MT, senior medewerkers i.a.m. coördinator 	<ul style="list-style-type: none"> - 2015 sept. concernplan - 2015 dec. werkplan
Capaciteit dcp's, coördinatie en procestijd collega-ambtenaren	<ul style="list-style-type: none"> - Dcp: doorontwikkeling bespreken in werkplangesprekken - Indien nodig werving nieuwe dcp's - Overleg met afdeling over procestijd 	<ul style="list-style-type: none"> - Manager MRB i.s.m. senior cluster Maatschappij en dcp's - MT i.a.m. coördinator - MT i.s.m. afdelingen en coördinator 	<ul style="list-style-type: none"> - 2015 (meenemen in Kadernota en begroting) - 2015-2016 - 2015-2016
Dorpsgericht overleg	<ul style="list-style-type: none"> - Nagaan hoe we dit kunnen organiseren: focus, structuur en werkafspraken 	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinator, senioren van afdelingsclusters. Afstemming met MT 	<ul style="list-style-type: none"> - 2015 (voor de zomer)
Training ambtenaren	<ul style="list-style-type: none"> - Behoeft peilen - Link met organisatieontwikkeling, afstemming met MT 	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinator i.s.m. dcp's - Coördinator i.s.m. MT 	<ul style="list-style-type: none"> - 2015-2016 - 2015-2016
Ondersteuning vanuit welzijnswerk	<ul style="list-style-type: none"> - Meenemen in opdracht 2016 	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinator i.s.m. dcp's en PIW 	<ul style="list-style-type: none"> - Q3 2015
Ervaringen delen en na een jaar evalueren	<ul style="list-style-type: none"> - Periodiek informeren College B&W - Halfjaarlijkse rapportage over voortgang - Jaarlijkse sessie om ervaringen te delen 	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinator - Coördinator - Coördinator i.s.m. dcp's, PIW 	<ul style="list-style-type: none"> - Periodiek ntb - Juni en december - Januari
Communicatie vanuit gemeentesite met nieuw logo	<ul style="list-style-type: none"> - Bundelen informatie - Nieuw logo in alle uitingen over DOP's 	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinator i.s.m. communicatie en dcp's - Coördinator, dcp's 	<ul style="list-style-type: none"> - Q2-3 2015 (al mee bezig) - Continue
Structureel dorpsbudget en pilotbudget Eigen Kracht beschikbaar	<ul style="list-style-type: none"> - Borgen dorpsbudget: reservering - Beheerafspraken met dorpen - Voortgang pilots Eigen Kracht 	<ul style="list-style-type: none"> - Coördinator i.s.m. CC - Dcp's i.s.m. dorpen - Coördinator 	<ul style="list-style-type: none"> - Q2 2015, Kadernota - 2015-2016 - Juni en december (gelijk met voortgangsrapportage)

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

Bijlage 1. Evaluatie procesaanpak DOP Meers

Hieronder gaan we in op de verschillende evaluatie-onderdelen van het DOP Meers proces. Het betreft een kwalitatieve evaluatie, die door gesprekken met betrokken partijen tot stand is gekomen. We gaan in op de uitgangspunten (uit plan van aanpak/communicatieplan), werkwijze en rollen van verschillende partijen, met de vragen: wat was ons doel, hoe heeft het uitgepakt en wat hebben we ervan geleerd?

Het gaat hier om evaluatie van een procesaanpak die we in 2012-2013 hanteerde, in 2014 is de aanpak op onderdelen anders ingestoken, mede door de verbreding naar de overige dorpen.

Uitgangspunten	
Doelen?	<p>In het communicatieplan en plan van aanpak voor het DOP Meers zijn de volgende uitgangspunten genoemd:</p> <ul style="list-style-type: none">- Voor inwoners, de gemeente en haar partners duidelijk is wat zich de komende jaren in de dorpen gaat afspelen en waar nog extra inzet nodig is.- Samenhang creëren tussen beleidsplannen en programma's per dorp en sociaal-maatschappelijke en economische trends vertalen naar gevolgen voor het dorp- In dialoog met bewoners en partners over de situatie nu en over de toekomst en formuleren antwoord op de vragen: wat is nodig in dit dorp, waarop moet worden ingezet en wat gaat al goed?- Richting het uitvoeringsprogramma antwoord formuleren op de vragen: wat gaan we daarvoor doen, wat hebben we ervoor over en wie is medeverantwoordelijk? Daarbij stimuleren we de eigen kracht van inwoners en zelf initiatief nemen, de overheid is hieraan faciliterend. Dit moet leiden tot een gedragen visie met realistisch uitvoeringsprogramma.- Het proces om te komen tot DOP's is minstens zo belangrijk als het eindresultaat. Doordat we inwoners en 'sleutelfiguren' in een vroegtijdig stadium betrekken, krijgen ze alle ruimte om mee te denken en voelen ze zich meer verantwoordelijk voor hun rol in de totstandkoming en mogelijk ook de uitvoer van een DOP. Dit is van cruciaal belang om de overgang te maken naar meer zelfsturing/actief burgerschap.- Intern draagvlak: dit borgen we door zaken uit te discussiëren in projectgroepen en clusteroverleggen.

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

Uitgangspunten	
<p>Hoe heeft het uitgepakt?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Een tweezijdig communicatieproces is op gang gebracht: het starten van de dorpsdialoog tussen inwoners en afstemming over Meers tussen ambtenaren. Hierdoor is informatie uitgewisseld over vraagstukken in het dorp en informatie vanuit de gemeente. - Het gaat om het opbouwen van een vertrouwensrelatie waarin duidelijkheid en informatie wordt gegeven en de drempel tot de gemeente voor inwoners wordt verlaagd. Het proces is daardoor halverwege meer overgenomen door de inwoners zelf en minder gestuurd vanuit de gemeente. Het vraagt wel meer tijd en ruimte voor de inwoners; zij doen dit vrijwillig. Je moet als gemeente dit niet willen opleggen, maar met name ondersteunen en stimuleren. - Het dorp heeft met ondersteuning van de gemeente en het welzijnswerk een DOP opgesteld waaraan inwoners een actieve bijdrage leveren in de uitvoer van de projecten en aangeven op welke onderdelen ondersteuning nodig is. - De onduidelijkheid over de bezuinigingstaakstelling werkte soms verlamdend, mensen zagen de noodzaak soms niet om de dialoog over de toekomst aan te gaan en hier op een andere manier naar te kijken. - Het is niet altijd even makkelijk geweest om aan de gestelde doelen te voldoen. Anders geredeneerd: misschien waren de doelen wel te hoog gegrepen. Enerzijds zijn inwoners nog geneigd om naar de gemeente te kijken en te redeneren vanuit hun eigen belang/achterban en is het lastig om naar de toekomst (2025) te kijken. Anderzijds vraagt het van de gemeentelijke organisatie een andere open, houding, een meer integrale en gebiedsgerichte werkwijze. - Het DOP is om bovenstaande redenen nog teveel op een eenmansmissie. Dit kan komen doordat verwachtingen ten aanzien van het DOP zijn niet helemaal uitgediscussieerd in de projectgroep met ambtenaren. - Daarnaast werd er weinig richting gegeven vanuit het management. De DOP-aanpak leek daardoor een van de vele producten terwijl het toch om iets ingrijpends gaat. Een strategisch team als het MT had hierover wellicht vooraf verder moeten nadenken: wat maak je los, hoe gaan we ermee om in de organisatie? Maar tegelijk waren we nog niet geheel in staat om deze fundamentele vragen al te beantwoorden in het beginstadium.
<p>Wat hebben we ervan geleerd?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De gemeente moet duidelijker zijn over haar uitgangspunten: wat kan wel en wat niet, en hoe is de doorwerking binnen de interne organisatie. - Aandacht voor het uitdragen van het doel en werkwijze. En dit ook meer intern communiceren: hoe raakt het jouw taakveld? Wat is het belang van dit proces voor de vakdisciplines? Wat is het belang voor de gemeente? - Aandacht voor het proces, in plaats van focus op de mogelijke uitkomsten: niet voor het dorp gaan denken maar de ruimte geven aan het dorp om tot ideeën te komen en draagvlak te zoeken. - Betrokken blijven en duidelijk aangeven wat wel en niet kan, qua ondersteuning. - Duidelijkheid geven over de procedures die binnen de gemeente moeten worden doorlopen en over de verhoudingen en rollen van de overheid, maatschappelijke partijen en inwoners. Dit kader ontbrak. - Actief burgerschap niet opleggen, maar wel blijven ondersteunen en enthousiasmeren. Dit is wel een aandachtspunt, en een wankel evenwicht. Omdat de gemeente dit proces is gestart, verwachten inwoners een vervolg, vaak in de vorm van middelen en uitwerking van hun ideeën. Budgetten zijn verweven in allerlei gemeentelijke producten en diensten. Willen we komen tot dorpsbegrotingen of dorpsbudgetten, dan zouden we de bestaande budgetten moeten ontrafelen om helder te krijgen op welke manier deze anders zijn in te zetten. Dit heeft nogal wat voeten in de aarde en vraagt om draagvlak binnen de organisatie, het bestuur en de raad. En om heldere voorwaarden wanneer zo'n budget wordt verstrekt. Buurtbudgetten kunnen een aanjager zijn, maar ook voor conflicten en minder creatieve ideeën / inzet alternatieve bronnen leiden.

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

Werkwijze	
Doelen?	<p>In het plan van aanpak voor het DOP Meers zijn de volgende aspecten genoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analyse onderwerpen: opstellen profiel per dorp dat makkelijk te actualiseren is; - Komen tot een gedragen en gedeelde visie voor het dorp; - Uitvoeringsprogramma vertalen in concrete acties en consequenties; - Interactief proces doorlopen waarin bewoners, maatschappelijke partners, ambtenaren, B&W en raad(scommissies) worden betrokken om mee te denken en kaders vast te stellen; - Binnen de organisatie moeten de DOP's gaan leven door een gezamenlijke integrale projectaanpak waarbij beleid, uitvoering en handhaving een rol krijgen bij de totstandkoming en de uitvoer.
Hoe heeft het uitgepakt?	<ul style="list-style-type: none"> - Analyse: cijfers en feiten over Meers waren goed toegankelijk en zorgden voor een goede basis om de gesprekken met sleutelfiguren te voeren. Met name de interviews zijn in deze startfase erg waardevol om de mensen en het dorp te leren kennen en ze enthousiast te maken voor dit proces. De inzet van opbouwwerkers, al vanaf het begin van het proces, is een goede zet: zij zijn een goede intermediair om gesprekken te voeren en inwoners te betrekken. - Visie: een breed toegankelijke en goed voorbereide dorpsavond (met duidelijke werkvormen en betrokkenheid van ambtenaren) zorgde voor een goede eerste opzet van de dorpsvisie, waarna een werkgroep van inwoners aan de slag is gegaan met de verdere uitwerking in projectideeën. - Uitvoeringsplan: vroeg meer tijd dan verwacht. Had dit ook nodig om het proces meer van het dorp te laten worden. In deze fase zijn de opbouwwerkers cruciaal om de verschillende werkgroepen te ondersteunen (luisteren, verduidelijken en linken leggen). Doordat de werkgroepen zelf aan de slag gingen, werd de coördinatie wat lastiger en vroeg om meer tussentijdse afstemming met de werkgroepleden en PIW. - Communicatie: een mix van middelen zoals flyers (2x) een samenvatting, (sociale) media en www.hetsteinvanmorgen.nl werkte goed voor de werkgroep en in de communicatie met B&W en de raad. Ook nam de webmaster van www.meers.nl de content (incl. evenementenkalender) over op de dorpswebsite: een van de ideeën van het DOP werd daarmee al redelijk snel en praktisch tot uitvoer gebracht. - Intern: Het DOP is nog niet voldoende ingebed in de organisatie. Dit heeft meerdere redenen: mogelijk was de rolinvulling van projectgroepleden in het begin niet helder genoeg; men wacht af wat de uitkomst van het proces wordt; er is te weinig in verschillende clusteroverleggen over verschillende afdelingen teruggekoppeld; er is beperkte capaciteit omdat ambtenaren bij de gemeente een flink takenpakket hebben en geregeld ad hoc bezig zijn; er ligt geen duidelijke overall visie of strategie op leefbaarheid/DOP's of zelfsturing en er is dus ook weinig sturing vanuit het 'hogere echelon', daarnaast is het proces met name bij de totstandkoming van de uitvoeringsplannen meer in het dorp gevoerd, met opzet zodat mensen loskomen van de gemeente. Die 'radiostilte' kan ook hebben geleid tot minder interesse en betrokkenheid.

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

Werkwijze	
Wat hebben we ervan geleerd?	<ul style="list-style-type: none"> - Persoonlijke betrokkenheid is een belangrijke randvoorwaarde. Het gaat om voeling houden met wat gaande is in het dorp, maar ook het contact opbouwen en onderhouden met sleutelfiguren, inwoners, collega's en samenwerkingspartners. - Aansluiten bij de leefwereld van mensen in plaats van de systeemwereld van o.a. de overheid: waar gaat het om in dit dorp? Spreken we dezelfde taal? - Niet enkel blijven hangen bij de dorpsraad. Inventarisatie van beleid en projecten breed delen (ook buiten de projectgroep en gemeente kijken) en mogelijke ontwikkelingen en risico's in beeld brengen. - Gestructureerde aanpak werkt goed, maar kan ook te snel gaan of te moeilijk zijn voor inwoners. Misschien kunnen we al eerder als gemeente coördinatie overdragen aan PIW of de werkgroep uit het dorp. - Ook dialoog in de gemeentelijke organisatie starten over DOP's cocreatie en zelfsturing, waardoor een duidelijker kader wordt geschept en mensen weten waar we mee bezig zijn en waar ze het voor doen. - De punten die hieruit komen ook terugleggen in het dorp en delen met andere gemeenten die al bezig zijn met zelfsturing zoals Peel en Maas, Horst aan de Maas, Valkenburg aan de Geul.

Rollen betrokken partijen	
Doelen?	<p>In het communicatieplan en plan van aanpak voor het DOP Meers zijn de volgende rollen en bijbehorende taken genoemd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Interne projectgroep (ambtenaren MRB, BORA, VH&H, CC): meedenken tijdens projectgroeptoverleg en inzet tijdens bewonersavonden, aanlevering relevante informatie en DOP integreren in het beleid / beheersactiviteiten: meewerken aan de uitvoering van het DOP. Na afronding van papieren DOP, als projectgroep uitvoering blijven monitoren. Hoe: intern projectgroeptoverleg, afstemming tussentijds, rol tijdens dorpsatelier aan thematafels. - Externe projectgroep (Maaskant Wonen en WSU, wijkagent en opbouwwerkers PIW, evt. uitbreiding met Vivantes zorggroep indien zorg een belangrijk item is): meedenken tijdens projectgroeptoverleg en inzet tijdens bewonersavonden, aanlevering relevante informatie. Meewerken aan interview en gesprekken om tot uitvoeringsafspraken te komen. Link leggen richting directie en uitvoering geven aan gemaakte afspraken. Na afronding van papieren DOP, als projectgroep blijven monitoren. Hoe: extern projectgroeptoverleg, afstemming tussentijds, rol tijdens dorpsatelier aan thematafels. - Projectgroep+ (interne en externe projectgroep incl. dorpsraad, evt. uitbreiding met andere sleutelfiguren die bereid zijn mee te denken): delen informatie tussen verschillende disciplines, dorpsraad. Hoe: dorpschouw met dorpsraad, projectgroep+ overleg. - Inwoners en stakeholders: geven informatie voor visie en uitvoeringsprogramma. Nemen rol in de uitvoer. Hoe: betrekken in analysefase door afname interviews en visievorming tijdens dorpsatelier. Informeren tijdens bewonersinformatiemarkt. Met stakeholders extra gesprekken voeren indien uitvoeringsmaatregelen van hen moeten komen (afstemming). - Portefeuillehouder: draagt doel uit en onderstreept het belang van een DOP / dialoog met het dorp tijdens aftrap dorpsatelier. Hoe: PHO bijpraten / informeren tijdens vooroverleg en aanwezigheid bij brede dorpsbijeenkomsten en presentatie aan B&W. Ondertekening DOP. - College B&W: geeft input en omarmt de visie en het uitvoeringsprogramma. Hoe: vaststellen PVA, presentatie startnotitie, behandeling visie en ondertekening / vaststellen uitvoeringsprogramma. - Raad(scommissie Maatschappelijke Zaken): geeft input en omarmt de visie en het uitvoeringsprogramma. Hoe: presenteren visie en uitvoeringsprogramma aan com-

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

Rollen betrokken partijen	
	<p>missie MZ. Presentatie PVA en via raadsinformatiebrief informeren over resultaten aan raad en commissie MZ.</p>
<p>Hoe heeft het uitgepakt?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Interne projectgroep: mensen dachten in de overleggen goed mee en gaandeweg kregen de deelnemers meer het idee dat dit een gezamenlijk proces is. Toch zie je in de uitwerking dat men terugschakelt naar de eigen werkzaamheden. Slechts een enkeling denkt bij vervolgtrajecten aan de link met het DOP. Men zag het DOP nog geregeld als product van 1 iemand. Vakdisciplines waren soms nog niet overtuigd van de toegevoegde waarde van dit proces voor hun taakveld. - De rol van de externe projectgroep was wellicht wat mager aangezien er een beperkt belang was van de deelnemers in het DOP Meers. De woningcorporaties hadden weinig tot geen bezit in het dorp en de wijkagent zag beperkte aandachtsvelden. De opbouwwerkers schoven vaak aan bij de interne projectgroep en dit was voor hen een dubbel overleg. Wel was het goed voor het draagvlak voor DOP Meers en het was goed om verschillende meningen uit te wisselen. Partijen hebben moeite om dit te vertalen naar hun eigen rol: wat kunnen zij doen om dit proces mee te stimuleren? De discussie over de kerntaken/corporatieheffing, en vanuit de 'gewoonte denken' blokkeerden een nieuwe denkwijze. - Projectgroep+ was een goed instrument om zaken en personen (uit het dorp en de gemeente) in verbinding met elkaar te brengen. Risico is dat er fragmentatie kan ontstaan in het dorp: de ene is beter bijgepraat dan de ander, die ene zal goed moeten terugkoppelen aan de rest van de betrokken inwoners. Deze fragmentatie heeft echter niet tot problemen geleid. - Rol inwoners: inwoners hebben een actievere rol voor zichzelf opgeëist (richting uitvoeringsprogramma) dan in het begin de insteek van de gemeente was. Dit heeft positief uitgepakt, als we dit niet hadden gedaan was het proces gestagneerd en had het nooit zoveel inzet en informatie opgeleverd als nu het geval is. Tijdens de 'finale' bijeenkomst hebben werkgroepen zelf hun projectideeën gepresenteerd. Maar ook was er een grote opkomst bij voorafgaande dorpsavonden en interviews. Veel mensen wilden meewerken en men zag positieve kanten aan dit proces. Ook de input was goed voor het schrijven van een duidelijke visie voor het dorp. Bij de uitwerking zie je dat inwoners groeien in hun rol en elkaar aanvullen. - Rol bestuurders: de portefeuillehouder zat positief in het proces, dacht mee en speelde steeds meer de rol als ambassadeur van DOP-ideeën. Maar van een duidelijke strategische koers vanuit het bestuur was geen sprake. In het college was er weinig discussie over dit proces, wel was er zorg over de doorontwikkeling gelet op de beperkte borging en kaders. Er werden weinig linken gelegd met andere projecten of beleidsprocessen: je zou je als bestuur kunnen afvragen wat de rol van het dorp in die andere processen is? Moet iets perse een DOP zijn om er integraal en met de blik vanuit de eigen kracht naar te kijken? - Rol raad: ook vanuit de raad(scommissie MZ) werd positief gereageerd op het DOP proces. Na de vaststelling door B&W is een informele raadsbijeenkomst georganiseerd waarin enkele inwoners zelf hun ideeën hebben toegelicht. Dit was inspirerend. Tegelijk was er bij sommige raadsleden een 'traditionele houding' te bespeuren: van zelf ideeën aandragen waar het DOP en wij als gemeente voor zouden moeten gaan en het willen overnemen van projecten in verkiezingstijd.

Uitgangspunten DOPsgewijze aanpak

Rollen betrokken partijen	
Wat hebben we ervan geleerd?	<ul style="list-style-type: none">- Interne projectgroep: integraal werken en denken. Zou meer body mogen krijgen. Overall zou de aanpak meer aandacht mogen krijgen.- Externe projectgroep zou kunnen opgaan in projectgroep+.- Rol inwoners: inwoners laten zaken rusten als het ze geen energie geeft. Altijd nagaan wat energie geeft. Inwoners gaan sneller dan de gemeente en denken vanuit de leefwereld (integraal) en niet vanuit de overheid. We moeten als gemeente dus onze werkwijzen/processen/principes blijven uitleggen in duidelijke taal, tijdig terug- of bij schakelen als gemeente en blijven stimuleren.- Rol bestuurders: samen met het MT de koers gaan vaststellen: wat willen we met de aanpak? Het is niet iets van 1 wethouder. Meer integraal en gebiedsgericht vraagstukken benaderen, acties uitzetten in de organisatie.- Rol raad: informele setting van raadsessie was goed, ook om de mensen uit Meers erbij te betrekken. Raad moet worden meegenomen en getraind in hun nieuwe rol van nieuwsgierige volksvertegenwoordiger en kritisch-constructieve meedenkpartner. Raad heeft budgetrecht: hoe willen ze omgaan met de budgetten? Sommige DOP werkgroepleden zijn raadscommissielid: hoe gaat men om met beide rollen. Het kan integriteitsproblemen opleveren.- Er was te weinig aandacht voor inbreng andere afdelingen / belang van het MT.